

Alfred Ost als gulle schenker

De kleren van de meester Alfred Ost in Hoogstraten

Voortgaand op zijn overvloedige productie had schilder Alfred Ost (1884-1945) schatrijk moeten worden. Zijn werk viel in de smaak, want hij bespeelde in het juiste tijdsgewricht de passende gevoelige snaren, met een stevige dosis volksvermaak en onvervalste volksdevotie. Maar Ost was een genereus man en hij was eerder geneigd een werk weg te schenken dan het te verkopen, soms in een opwelling, vaak voor het goede doel.

Het gezin Ost met v.l.n.r. Alfred, Urbain en Hector, onder Barbara Hamendt (moeder), Jodocus (vader) en Irma Alfred Ost als tekenleraar

In 1937 schenkt hij de gemeente Hoogstraten een ensemble van rond de tachtig werken. Die maken nu deel uit van de collectie van het Stedelijk Museum dat in het stemmige begijnhof is ondergebracht. Het museum, dat sinds vorig jaar met trots het label 'erkend' bij zijn naam draagt, is aan het uitgroeien tot het de facto kenniscentrum rond het werk van Alfred Ost. Er zijn nu al meer dan duizend werken aanwezig. Sinds einde 2011 is daar de schenking Carette bijgekomen, goed voor nog eens vijfhonderd stukken, documenten allerhande niet meegerekend. Een selectie uit deze nieuwe aanwinsten wordt nu aan het publiek voorgesteld.

JOSEPH CARETTE, KLEERMAKER EN 'SCHUTSENGEL'

De schenking gebeurde door de kleinkinderen van Joseph Carette, de kleermaker van Alfred Ost. Hij was natuurlijk meer dan dat. Sinds 1933 waren Carette en Ost oprechte vrienden. De diplomatie van Joseph Carette kon veel onheil vermijden. De impulsieve Ost wist dat en noemde hem daarom zijn 'schutsengel'. Organisatie was ook niet aan hem besteed, Carette sprong in de bres. Hij was bijzonder loyaal jegens 'Meester Alfred Ost' (nooit zou hij het predicaat 'meester' overslaan) en die trouw werd op passende wijze beloond.

EEN ANDERE KIJK OP HET WERK

Carette was zeker geen kunstverzamelaar, wel een eerbiedig bewonderaar van zijn artistieke vriend. Hier treffen wij geen gericht aangelegde collectie aan. Daarom ook bevat de selectie een aantal atypische uitschieters. De volledige waaier aan artistieke uitingen van Alfred Ost komt er in voor, ook dat soort oefeningen dat waarschijnlijk nooit te koop zou worden aangeboden. Dan denk ik aan een reeks kleine schetsen in olieverf: karakterkoppen, stillevens en zelfs enkele landschappen. Er zijn ontwerpen voor geboortekaartjes, speelkaarten, commerciële affiches. Hier variëren de formaten van zeer klein tot ware grootte. Telkens weer valt de vloeiende lijn op waarmee hij zijn figuren gestalte geeft, of het dansende militairen met elegante partners uit de Belle Epoque betreft, of een dromerige sigarettenrookster (adverteren voor rookwaren was toen even eerbaar als voor Verkadebeschuiten). Uiteraard ontbreken de stoere trekpaarden niet – Ost laat ze frontaal op ons afstormen – de olifanten uit het circus evenmin. Er zijn verrassende reeksen: mens en dier langs de Schelde met de drukke scheepvaart op de stroom, sfeerbeelden uit de schouwburg, verstilde veldkapellen of uitgelaten dansende koppels tijdens de

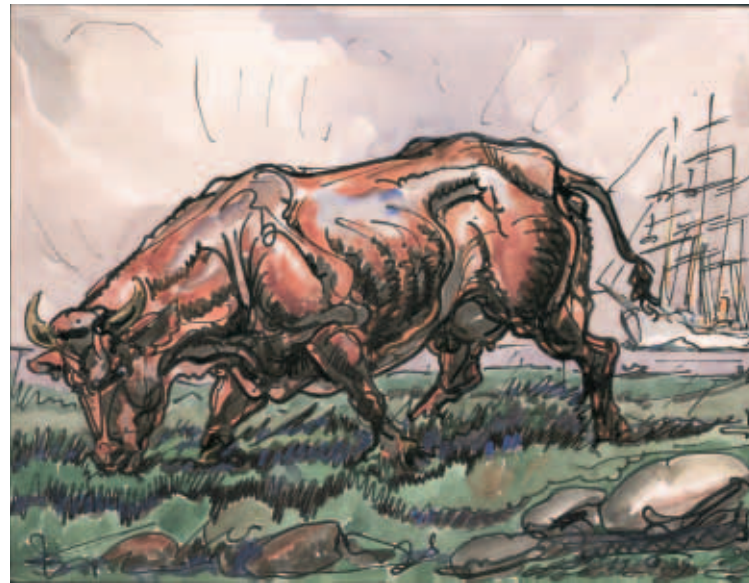
Alfred Ost, ontwerpen voor speelkaarten, zonder datum
COLLECTIE STEDELIJK MUSEUM HOOGSTRATEN

bevrijdingsroes van 1944. De kleur gaat van de diepe toonaarden die wij vaak bij hem aantreffen, tot de helderste aquareltinten. Alles wordt opvallend beeldvullend behandeld en daarin herkent men de houding van de toegepaste graficus. De klant betaalt voor de afbeelding, voor het plaatje, luchten zijn dan bijkomstig. Wie wil er tenslotte geld uitgeven voor de uitbeelding van niets?

DE KLEREN MAKEN DE MAN

Joseph Carette heeft zelf ooit zijn vroegste herinneringen aan 'Meester Alfred Ost' opgetekend. Die gelden een bestelling voor twee pakken, maar de desiderata van de schilder waren wel heel bijzonder. Het eenvoudigste eerst: geribd fluweel 'zoals de kasseileggers', een in het bruin ('om te werken') en een in het zwart ('om te feesten'). Dan de maten: veel en veel te ruim, om over zijn normale kleren te kunnen dragen. Bovendien moest een zak groot genoeg zijn om een volledige map in op te bergen. Dan kwam hij nog aandraven met een stuk canvas; dat moest een binnenzak worden, ruim genoeg om een fles inkt in te stoppen. Een vloek voor een gerespecteerd vakman, maar de klant is koning. De wensen van de meester werden op de letter uitgevoerd en Ost was in de wolken.

Rik Sauwen

info

Tentoonstelling

Meester Alfred Ost –
De schenking Carette
Nog tot 23 juni 2013
Open: woensdag
t.e.m. zondag van 14
tot 17 uur
Gesloten: maandag en
dinsdag
Stedelijk Museum
Hoogstraten
Begijnhof 9
2320 Hoogstraten
Tel. 03 340 19 80
www.museum.
hoogstraten.be

Terugblik

Openbaar kunstbezit in
de Zoo: OKV 1986/2
Affichekunst:
OKV 1995/3

*Alfred Ost, Zonder titel,
zonder datum*
COLLECTIE STEDELIJK MUSEUM
HOOGSTRATEN

*Alfred Ost, Aan den Dijk
(nr.3), 19/06/1939*
COLLECTIE STEDELIJK MUSEUM
HOOGSTRATEN

*Alfred Ost, ontwerp voor
affiche, 15/04/1917*
COLLECTIE STEDELIJK MUSEUM
HOOGSTRATEN

*Alfred Ost, Zonder titel,
14/10/1913*
COLLECTIE STEDELIJK MUSEUM
HOOGSTRATEN

